

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Ossolińska-Plęś

Sędziowie: SSO Grażyna Artymiak

SSO Anna Romańska (spr.)

Protokolant: protokolant Patrycja Miazga

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie – Danuty Czarnoty

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 lipca 2015 r.

sprawy oskarżonego **S. P. (1)**

o przestępstwo z art. 278 § 1 kk, art. 275 § 1 kk i art. 278 § 5 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

oskarżonego **J. D.**

o przestępstwo z art. 272 kk

oskarżonej **M. D.** o przestępstwo z art. 272 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Strzyżowie

z dnia 29 grudnia 2014 r., sygnatura akt XIV K 289/13

I. **uchyla** zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonych **J. D. i M. D.** i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania;

II. w części dotyczącej oskarżonego **S. P. (1) zmienia** zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. z opisu czynu przypisanego S. P. (1) eliminuje zabór w celu przywłaszczenia dowodu osobistego na nazwisko G. J., kart bankomatowych Banku (...) S.A., (...), (...), pieczętki firmy (...), telefonu komórkowego marki S. i innych drobniejszych rzeczy i przyjmuje, że oskarżony dokonał zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki C. (...) o nr rej. (...)RN o wartości 5000 (pięć tysięcy) złotych będącego w użytkowaniu P. J., a ponadto dokonał zaboru znajdującego się w tym pojeździe aparatu tlenowego o nazwie F. (...) o wartości (...) (trzy tysiące pięćset czterdzieści dwa) złote stanowiącego własność G. J., wyczerpując w ten sposób znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 278 § 1 kk przy zastosowaniu art. 37a kk **skazuje** go na karę grzywny w wymiarze 300 (trzystu) stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

2. **uchyla** pkt II, III i VII zaskarżonego wyroku;

III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok **utrzymuje w mocy**;

IV. **zasądza** od oskarżonego S. P. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za obie instancje w kwocie 582,65 (pięćset osiemdziesiąt dwa 65/100) złotych w tym opłatę za obie instancje w kwocie 300 (trzystu) złotych.

SSO Anna Romańska SSO Marzena Ossolińska-Plęś SSO Grażyna Artymiak

Sygn. akt II Ka 203/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie XIV Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Strzyżowie wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. sygn. akt XIV. K. 289/13 :

- w pkt I. uznał oskarżonego **S. P. (1)** za winnego tego, że w dniu 24 sierpnia 2012 roku w J., powiatu (...), woj. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia samochodu osobowego marki C. (...) o nr rej. (...)RN o wartości 5000 złotych, będącego w użytkowaniu P. J., w ten sposób, że po otwarciu go zapasowym kluczykiem, który znajdował się w jego posiadaniu, dokonał jego zaboru i przemieszczenia do miejscowości C., a ponadto dokonał zaboru rzeczy znajdujących się w tym pojeździe stanowiących własność G. J., a to: aparatu tlenowego o nazwie F. (...) o wartości 3542 złotych, dowodu osobistego na nazwisko G. J., kart bankomatowych Banku (...) S.A., (...), (...), pieczętki firmy (...), telefonu komórkowego marki S. i innych drobniejszych rzeczy, powodując tym samym straty na szkodę P. J. w wysokości 5000 złotych oraz na szkodę G. J. w kwocie 4200 złotych, tj. przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. i art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;
- w pkt II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 /dwóch/ lat;
- w pkt III. na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 /sto/ stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 10,00 /dziesięć/ złotych;
- w pkt IV . na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. uniewinnił oskarżonego **J. D.** od zarzutu popełnienia czynu mającego polegać na tym, że w dniu 27 listopada 2012 roku w S. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z M. D. wyłudził poświadczenie nieprawdy poprzez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego tj. pracownika Starostwa Powiatowego w S., poprzez przedłożenie oświadczenia o zagubieniu w nieznanach okolicznościach karty pojazdu oraz dowodu rejestracyjnego samochodu marki C. (...) o nr rej. (...), wiedząc przy tym dokładnie komu przedmiotowe dokumenty przekazał i gdzie się znajdują, tj. od zarzutu przestępstwa z art. 272 k.k. ,
- w pkt V. uznał oskarżoną **M. D.** za winną tego, że w dniu 27 lipca 2012 roku w S. woj. (...) wyłudziła poświadczenie nieprawdy poprzez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego tj. pracownika Starostwa Powiatowego w S., poprzez przedłożenie oświadczenia o zagubieniu poprzez przedłożenie oświadczenia o zagubieniu w nieznanach okolicznościach karty pojazdu oraz dowodu rejestracyjnego samochodu marki C. (...) o nr rej. (...), wiedząc przy tym dokładnie komu przedmiotowe dokumenty przekazała i gdzie się znajdują, przez co doprowadziła do wydania dowodu rejestracyjnego na nazwisko S. P. (1), tj. przestępstwa z art. 272 k.k. i za to na podstawie art. 272 k.k. przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k. skazała ją na karę grzywny w wymiarze 150 /sto pięćdziesiąt/ stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 10,00 /dziesięć/ złotych;
- w pkt VI. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił pokrzywdzonej P. D. dowód rzeczowy w postaci samochodu marki C. (...) o nr rej. (...);
- w pkt VII. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego S. P. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości w kwocie 652,90 zł , oraz od M. D. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości w kwocie 455,90 zł;

- w pkt VIII. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami postępowania w stosunku do oskarżonego J. D. obciążył Skarb Państwa oraz zasądził od Skarbu państwa na rzecz oskarżonego J. D. kwotę 648,00 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem obrońcy w sprawie.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca oskarżonych oraz oskarżyciel publiczny .

Obrońca oskarżonych S. P. (1) i M. D. zaskarżył wyrok w części, w zakresie uznania oskarżonego S. P. (1) i oskarżoną M. D. za winnych popełnienia czynów przypisanych zaskarżonym wyrokiem w pkt I i V oraz w części orzeczenia zwrotu pokrzywdzonej P. D. samochodu marki C. (...), na korzyść oskarżonych.

Obrońca zarzucił co do obojga oskarżonych:

1) mający wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, a polegający na przyjęciu:

a. że oskarżony J. D. zawarł (w imieniu swojej żony oskarżonej M. D.) umowę „kupna-sprzedaży” samochodu marki C. (...) o nr rej. (...) (...) z G. J. działającą w imieniu swojej córki P. D., mimo iż przeczy temu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności umowa najmu przedmiotowego pojazdu spisana w obecności świadka M. B., brak jest dowodu na istnienie rzekomej umowy „kupna-sprzedaży” zawartej pomiędzy oskarżoną M. D. a P. D. przez pośredniczących w tej czynności oskarżonego J. D. i G. J., powyższe błędne ustalenie doprowadziło do przyjęcia, iż oskarżony S. P. (1) swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 kk bowiem miał on wiedzę, że zawarta pomiędzy nim a oskarżoną M. D. umowa „kupna-sprzedaży” nie może dojść do skutku z uwagi na wcześniejsze sprzedanie tego pojazdu córce G. J., a w związku z tym jego działanie nie polegało na odebraniu swojej własności tylko na zaborze pojazdu w celu jego przywłaszczenia,

b. że oskarżony J. D. w miejscowości J. wręczył G. J. dwa egzemplarze umowy „kupna-sprzedaży” samochodu marki C. (...) podpisane przez oskarżoną M. D. w sytuacji, gdy przeczy temu zgromadzony materiał dowodowy, oskarżeni J. D. oraz M. D. nigdy nie uczynili przedmiotem sprzedaży w/w pojazdu z rodziną G. J. o czym konsekwentnie wyjaśniają od samego początku, a ponadto z zeznań pokrzywdzonej P. D. wynika, że nie pamięta czy spisana została umowa kupna-sprzedaży na pojazd M. D. czy też powstał inny dokument. Nie widziała przedmiotowej umowy. W/w zeznała natomiast, że oskarżony J. D. sporządził na swoją żonę i na jej brata B. J. umowę najmu na przedmiotowy pojazd, co w sprawie jest bezsporne biorąc pod uwagę dowód z umowy najmu i osobowy materiał dowodowy,

c. że „wszystkie dokumenty” dotyczące pojazdu C. (...) były przechowywane w tym samochodzie, w tym również umowa kupna-sprzedaży, w sytuacji gdy w/w ustaleniu przeczy zgromadzony materiał dowodowy - podczas przeszukania w pojeździe tym nie znaleziono wspomnianej umowy, natomiast w toku oględzin torby koloru ciemno-zielonego, w której znajdowały się spakowane przez oskarżonego S. P. (1) rzeczy z samochodu, znajduje się umowa najmu użyczenia pojazdu z 7.11.2011 r., a to oznacza, że umowa najmu użyczenia została sporządzona w dwóch egzemplarzach co potwierdza świadek M. B., a nie jak twierdzą świadkowie G. J. i B. J. w jednym egzemplarzu i jako taka obowiązywała właśnie ta umowa,

d. że oskarżony S. P. (1) otwierając samochód zapasowym kluczykiem zabrał go w celu przywłaszczenia wraz z rzeczami G. J. i P. D., które znajdowały się w tym samochodzie, a w szczególności, że zabrał aparat tlenowy o nazwie F. (...) o wartości 3542 zł powodując tym samym straty na rzecz G. J. i P. D., w sytuacji gdy w/w nie działał z zamiarem przywłaszczenia pojazdu, lecz działał z zamiarem objęcia faktycznego władztwa nad swoją własnością (oskarżony S. P. (1) nabył przedmiotowy pojazd na mocy umowy z dnia 20.07.2012 r. zawartej z oskarżoną M. D.), oskarżony nie działał z zamiarem przywłaszczenia znajdujących się w pojeździe rzeczy, bowiem wszystkie rzeczy znajdujące się w pojeździe zostały spakowane do osobnych toreb i czekały na odbiór przez G. J. z którą miał się skontaktować oskarżony J. D., ponadto w pojeździe nie znaleziono przedmiotowego aparatu tlenowego, w związku z tym nieuprawnione jest przypisywanie oskarżonemu S. P. (1) przywłaszczenia w/w rzeczy, tylko na podstawie zeznań G. J., iż taki aparat znajdował się w samochodzie, w sytuacji gdy przeczy temu zgromadzony materiał dowodowy, a

w szczególności protokoły z przeszukania pomieszczeń mieszkalno-gospodarczych oraz protokoły oględzin toreb w których nie znaleziono tegoż aparatu tlenowego,

e. że oskarżona M. D. była świadoma, że sprzedała swój samochód P. D. i że zostały również przekazane dokumenty dotyczące tego pojazdu, takie jak dowód rejestracyjny oraz karta pojazdu, tym samym oskarżona mając powyższą wiedzę poświadczyła nieprawdę przed funkcjonariuszem publicznym co do zgubienia wspomnianych dokumentów w nieznanych okolicznościach, przez co wprowadziła go w błąd i doprowadziła do wydania dowodu rejestracyjnego na nazwisko S. P. (1), powyższemu ustaleniu przeczy zgromadzony materiał dowodowy, oskarżona nigdy nie zawierała ani nie podpisywała żadnej umowy sprzedaży z rodziną J., zaś jedyną umową jaka została zawarta była umowa najmu użyczenia pojazdu zawarta z B. J., zaś od oskarżonego J. D. posiadała wiedzę, że potrzebne do przerejestrowania pojazdu dokumenty zostały zagubione i według takiej wiedzy złożyła oświadczenie o zgubieniu w/w dokumentów, nie działała tym samym w złej wierze ani tym bardziej w zamiarze wyłudzenia podstępem poświadczenia nieprawdy,

2) mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, tj.:

a. art. 230 § 2 kpk poprzez orzeczenie o zwrocie pojazdu marki C. (...) o nr rej. (...) pokrzywdzonej P. D. w sytuacji gdy w/w nie jest uprawniona do jego odbioru, brak jest dowodu, iż P. D. jest właścicielką przedmiotowego pojazdu, zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do ustalenia stanu własności pojazdu na rzecz w/w pokrzywdzonej, natomiast z umowy z dnia 20.07.2012 r. wynika, iż właścicielem pojazdu jest oskarżony S. P. (1), który nabył go od M. D., z daleko idącej ostrożności procesowej gdyby Sąd I instancji powziął wątpliwości co do stanu własności rzeczy na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, powinien odesłać strony postępowania - osoby zainteresowane na drogę postępowania cywilnego czego sąd nie uczynił, przypisując sobie kognicję do ustalania prawa własności w postępowaniu karnym,

b. art. 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego skutkującą odmową dania wiary wyjaśnieniom oskarżonego S. P. (1) i oskarżonej M. D., chociaż

wyjaśnienia te były spójne i logiczne, co w rezultacie skutkowało poczynieniem błędnych ustaleń faktycznych w sprawie i przyjęciem, sprzecznie z treścią zgromadzonego materiału dowodowego i zasadami logicznego rozumowania, że oskarżony S. P. (1) popełnił przestępstwo z art. 278 § 1 kk, art. 275 § 1 kk i art. 278 § 5 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, zaś oskarżona M. D. swoim zachowaniem zrealizowała znamiona czynu z art. 272 kk w sytuacji, gdy:

-oskarżony S. P. (1), nie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pojazdu lecz jedynie odebrał swoją własność, nie dokonał on też zaboru rzeczy znajdujących się w pojeździe, gdyby pojazd został rzeczywiście sprzedany przez oskarżonego J. D., nowy właściciel otrzymałby komplet kluczy i dokumentów, a to nie wystąpiło w niniejszym stanie faktycznym, co prowadzi do wniosku zawarcia i obowiązywania umowy najmu przez oskarżonego D. ze świadkiem B. J.,

- oskarżona M. D. posiadała informacje od męża J. D., że dokumenty dotyczące pojazdu C. (...) zostały zagubione i taką też informację według posiadanej wiedzy złożyła na oświadczeniu, sąd błędnie przyjmuje, że w/w umyślnie wprowadziła w błąd funkcjonariusza publicznego, gdy z zebranego materiału dowodowego należało wyciągnąć odmienny wniosek. Oskarżona złożyła powyższe oświadczenie będąc przekonaną, że odpowiada ono rzeczywistości, sąd I instancji naruszając zasady logicznego rozumowania przyjmuje, że zawarto umowę „kupna-sprzedaży”, gdyby rzeczywiście doszło do zawarcia takiej umowy to oskarżony J. D. nie zostawiałby dla siebie kluczyka zapasowego do samochodu lecz wydałby wraz z wszelkimi dokumentami pojazdu nowemu właścicielowi, powyższe jedynie rodzi pytanie po co oskarżonemu kluczyk do samochodu który sprzedał? Należało więc w świetle zgromadzonego materiału i wyjaśnień oskarżonych przyjąć, że doszło jedynie do zawarcia umowy najmu pojazdu, a nie do jego sprzedaży,

d. art. 424 § 1 kpk polegającą na nieodniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do okoliczności z powodu jakich sąd dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonej P. D. oraz świadkom G. J., B. J., A. J. (1), A. J. (2) oraz Z. J. oraz na jakiej podstawie odmówił wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonych,

W konsekwencji obrońca wniósł o:

- uniewinnienie oskarżonych od zarzucanych im czynów , względnie
- uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
- orzeczenie zwrotu pojazdu C. (...) o nr rej. (...) S. P. (1).

Prokurator Rejonowy w Krośnie zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej J. D. i zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy, zarówno zawnioskowany aktem oskarżenia, jak i uzyskany w toku postępowania sądowego, nie daje podstaw do przypisania oskarżonemu J. D. winy za zarzucony mu czyn, podczas gdy wnikliwa analiza zebranych dowodów i ustalonych na ich podstawie okoliczności i prawidłowa ich ocena w powiązaniu z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do odmiennego wniosku, iż zebrany materiał dowodowy daje jednak podstawy do przypisania J. D. przestępstwa zarzucanego aktem oskarżenia,
- obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść wydanego orzeczenia, a w szczególności poprzez naruszenie art. 424 kpk, polegającym na nie wskazaniu w wyroku stwierdzonych przez Sąd sprzeczności w materiale dowodowym, nie przeprowadzenie analizy i oceny wiarygodności zeznań świadków ze wskazaniem argumentów przemawiających za przyznaniem im tego waloru, a wynikającej z zebranego materiału dowodowego.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego J. D. i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacje skutkować musiały zmianą wyroku w części dotyczącej S. P. (1) oraz uchyleniem wyroku w części dotyczącej M. D. i J. D. i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Odnosząc się kolejno do zarzutów obrońcy w części dotyczącej S. P. (1) stwierdzić należy, co następuje.

Postawione zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych wiążą się w istocie z zarzutem naruszenia przez Sąd I instancji art. 7 kpk , naruszenie którego zdaniem skarżącego miało skutkować tymi błędnymi ustaleniami.

Zarzuty te w części dotyczącej oceny dowodów i ustalenia faktycznego dotyczącego zawarcia umowy sprzedaży samochodu pomiędzy M. D. a P. J. są niezasadne.

Po pierwsze zwrócić należy uwagę, że nie można przyjąć za obrońcą, iż wyjaśnienia wszystkich oskarżonych były spójne i logiczne, skoro w toku postępowania generalnie oskarżeni odmówili składania wyjaśnień, ich wcześniejsze zeznania w charakterze świadków z powodu zakazu ustawowego nie mogły być zaliczone w poczet dowodów na rozprawie i jedynie J. D. w dalszym toku rozprawy złożył szczątkowe wyjaśnienia.

Nie ma racji obrońca twierdząc, że brak jest dowodu na istnienie rzekomej umowy „kupna-sprzedaży” samochodu pomiędzy oskarżoną M. D. a P. J. . O ile rzeczywiście nie udało się w toku postępowania odnaleźć dokumentu – umowy, to istnienie takiej umowy potwierdza materiał dowodowy w postaci zeznań świadków, a pośrednio dokumenty dotyczące nabycia części do samochodu C. przez firmę (...), na co wskazał w uzasadnieniu Sąd Rejonowy k.402-404, jak również w pewnym zakresie wyjaśnienia J. D..

Ocena zeznań świadków G. J., P. D., Z. J., A. J. (1), A. J. (2) i B. J. przedstawiona przez Sąd I instancji jest oceną logiczną, zgodną z doświadczeniem życiowym oraz ze wskazaniem wiedzy.

Sąd dostrzegł przy tym różnice w zeznaniach świadków w szczególności G. J. i P. D., skorzystał z dyspozycji art. 391 kpk i w uzasadnieniu zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego w tym procesowego odniósł się do nich.

Stwierdzić należy, że różnice w zeznaniach G. J. nie dyskwalifikują ich wiarygodności, w szczególności odnośnie najistotniejszej okoliczności – nabycia samochodu dla jej córki. Do uzasadnienia Sądu Rejonowego można dodać i to, że jakkolwiek Sąd odwoławczy nie miał okazji bezpośrednio przesłuchać świadka, co jest domeną Sądu I instancji, który przekonanie co do wiarygodności zeznań może powziąć również na podstawie możliwości osobistej obserwacji zachowania świadka, to już sama analiza pisemnych protokołów świadczy o szczerości G. J. w toku postępowania. Mianowicie zauważyć należy, że jeżeli istotnie nie doszło do podpisania umowy sprzedaży między M. D. a córką świadka - P. J., to dużo łatwiej byłoby forsować świadkowi tezę, iż to ona nabyła samochód na swoje nazwisko, tym bardziej że to G. J. w rezultacie okazała się być głównym użytkownikiem auta.

Wskazana przez matkę jako nabywca na podstawie pisemnej umowy P. J. rzeczywiście słuchana po raz pierwszy w postępowaniu przygotowawczym odnosząc się do okoliczności podpisania umowy nie potrafiła sobie z całą pewnością przypomnieć tego faktu, ale z całokształtu jej zeznań wówczas złożonych wynika, że doszło do zawarcia pisemnej umowy, którą ona podpisała, tyle że nie pamięta kiedy. Wskazywane przez nią okoliczności rozmowy z J. D., w której prosił on, aby wstrzymała się z przerejestrowywaniem samochodu wskazują, że w pełni świadomie nabyła ona samochód, czuła się osobą kompetentną do rozmów z J. D. na temat rejestracji, tyle że nie uczestniczyła bezpośrednio w negocjacjach i fizycznym przekazaniu pojazdu. To, że nie pamiętała ona dokładnie okoliczności podpisania umowy nie budzi zastrzeżeń z punktu widzenia doświadczenia życiowego w sytuacji, gdy de facto P. J. użytkowała samochód bardzo krótko, a właściwie zajmowała się tym pojazdem jej matka. Dodatkowo świadek przed Sądem szczerze wskazała, że zeznając po raz pierwszy była zaskoczona, była w ciąży i nie pamiętała pewnych okoliczności. Na rozprawie fakt podpisania umowy podała z pewnością, po przemyśleniu całej sytuacji. Całokształt zeznań G. J. i P. D. nie wskazuje, aby miały one ukartować sprawę poprzez wymyślenie i przedstawienie wersji zawarcia umowy. Treść ich zeznań koreluje ze sobą wskazując, że nie przywiązywały uwagi do pewnych szczegółów dotyczących nabycia samochodu działając w zaufaniu do J. D. i pierwsze zeznania składały będąc zaskoczone sytuacją, kiedy S. P. (1) z pomocą J. D. dokonał zaboru pojazdu.

Ustaleniu przez Sąd Rejonowy, że dokumenty dotyczące pojazdu C. (...) w tym również umowa kupna-sprzedaży były przechowywane w tym samochodzie nie przeczy okoliczność tego, że podczas przeszukania w pojeździe tym nie znaleziono wspomnianej umowy. Jak wynika bowiem z protokołu przeszukania, zeznań Policjantów, po zaborze samochodu niewątpliwie był on częściowo opróżniony z przedmiotów i dokumentów, o czym świadczy fakt zwrócenia części z tych rzeczy i przedmiotów, znajdujących się już poza pojazdem, przez S. P. (2). Skoro również, czemu nie przeczą oskarżeni, z samochodu został zabrany dowód rejestracyjny i oddany do (...), to znaczy, że S. P. (1) i J. D. mieli czas i okazję aby zabrać i ukryć bądź zniszczyć umowę kupna samochodu przez P. J.. Jak wynika z całokształtu sprawy mieli oni w tym cel, usiłując stworzyć sytuację faktyczną i prawną taką, że właścicielem auta ma być S. P. (1) jako nabywca pojazdu bezpośrednio od M. D.. Istnieniu umowy kupna-sprzedaży nie przeczy również fakt istnienia umowy najmu użyczenia pojazdu z 7.11.2011 r., gdyż jak szeroko uzasadnił to Sąd Rejonowy jedna umowa nie przeczyła drugiej, umowa najmu została zawarta do czasu ostatecznego nabycia pojazdu po powrocie J. D. z zagranicy i uiszczeniu brakującej kwoty ceny nabycia. Bardzo słusznie Sąd Rejonowy zauważył, że umowa najmu była umową krótkoterminową do 26.11.2011r. i tylko i wyłącznie taka umowa nie uzasadniałaby przetrzymywania samochodu przez G. J. do sierpnia 2012r. Nieracjonalnym byłoby w takiej sytuacji ponoszenie przez G. J. stosunkowo dużych kosztów naprawy samochodu, a z drugiej strony brak dochodzenia przez państwa D. zwrotu pojazdu z odwołaniem się do zakończenia terminu najmu określonego w umowie. Przy tej okazji zauważyć należy brak logiki w wyjaśnieniach J. D., który przyznał, że kwotę 3900 zł otrzymał jako kaucję przy wynajmie samochodu, a następnie nie oddał jej z uwagi na rzekome zniszczenie auta, co jednak nie przeszkadzało mu w kolejnym zbyciu samochodu S. P. (1) za kwotę 5000 zł.

Podniesiony przez obrońcę argument iż, gdyby pojazd został rzeczywiście sprzedany przez oskarżonego J. D., nowy właściciel otrzymałby komplet kluczy i dokumentów, istotnie nie został rozważony przez Sąd Rejonowy, ale stwierdzić należy, że nie może on przeważać oceny na korzyść ustalenia braku zawarcia umowy kupna samochodu przez P. J.. Zgodnie z doświadczeniem życiowym możliwe jest nabycie samochodu z jednym oryginalnym kluczykiem do niego, zwłaszcza w sytuacji nabycia samochodu używanego, sprowadzanego z zagranicy. Okoliczność ta nie może być decydująca dla oceny wiarygodności wersji podawanej przez państwa J.. Zauważyć należy, że G. J. po zniknięciu

samochodu była tym faktem zaskoczona, pierwotnie nie podejrzewała J. D. o udział w zaborze i nawet szukała u niego pomocy w prawidłowym podaniu Policji danych samochodu. Bezprzedmiotowym w realiach sprawy jest retoryczne pytanie zawarte w apelacji obrońcy, po co oskarżonemu kluczyk do samochodu, który sprzedał, skoro okoliczności sprawy wskazują właśnie na celowe jego użycie przez J. D. celem umożliwienia zaboru pojazdu przez S. P. (1).

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 424 § 1 kpk poprzez nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do okoliczności z powodu jakich sąd dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonej P. D. oraz świadkom G. J., B. J., A. J. (1), A. J. (2) oraz Z. J. oraz na jakiej podstawie odmówił wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonych, gdyż rozważania na ten temat Sąd ujął w uzasadnieniu na kartach 401-404, a dokonana ocena uwzględnia zasady prawidłowego rozumowania, wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego.

W rezultacie za prawidłowe, mające podstawę w ujawnionym materiale dowodowym należy uznać ustalenie przez Sąd Rejonowy, że oskarżony S. P. (1) otwierając samochód zapasowym kluczykiem zabrał go w celu przywłaszczenia. Wystarczy powtórzyć za Sądem I instancji, że za przyjęciem sprawstwa S. P. (1), jego bezpośredniego zamiaru zaboru samochodu w celu przywłaszczenia świadczy przyznanie tej okoliczności przez J. D. w rozmowie telefonicznej, a także poszlaki w postaci zakupu samochodu jedynie formalnie na piśmie bez jednoczesnego sprawdzenia stanu pojazdu, bez możliwości natychmiastowego objęcia władztwa nad nim od dotychczasowego właściciela, zagarnięcia pojazdu ukradkiem, bez informowania użytkującej samochód G. J.. Okoliczności te świadczą o pełnej świadomości S. P. (1), że samochód w istocie nie stanowił już własności M. D., że jest własnością kogoś ze strony G. J.- głównego użytkownika samochodu, którą S. P. (1) znał i na dodatek miał motyw do tego, aby zagarnąć mienie na jej szkodę celem wyrównania roszczonych przez siebie należności .

Prawidłowe jest również ustalenie przez Sąd Rejonowy, że S. P. (1) zabrał w celu przywłaszczenia znajdujący się w tym samochodzie aparat tlenowy o nazwie F. (...) o wartości 3542 zł na szkodę G. J.. Zeznania G. J. potwierdzone również zeznaniami B. J. wskazują logicznie i zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, że w dniu 24 sierpnia 2012r. G. J. przewoziła w samochodzie C. taki aparat na budowę. Okoliczności kradzieży samochodu pod sklepem wskazują jednoznacznie, że S. P. (1) przed zaborem pojazdu obserwował go, po opuszczeniu pojazdu przez pokrzywdzoną zamknął auto przy użyciu zapasowego kluczyka, a następnie po oddaleniu się przez G. J. w celu uzyskania pomocy w dostaniu się do pojazdu zabrał samochód z zawartością. Pomimo więc pozostawienia samochodu przez kilka minut przez G. J. bez zamknięcia zamka, okoliczności jednoznacznie wskazują, że przed zaborem samochodu przez S. P. (1) w sytuacji, gdy obserwował on auto, nikt inny aparatu z auta nie zabierał, następnie zaś oskarżony wydał Policji dobrowolnie część rzeczy i przedmiotów, ale nie było wśród nich aparatu tlenowego, zatem zabrał ten aparat w celu przywłaszczenia . Ustalenie to jest przy tym zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, skoro aparat ten przedstawiał wymierną wartość, a celem działania S. P. (1) było zaspokojenie swoich roszczeń finansowych, miał zatem motyw do przywłaszczenia tego aparatu, nawet jeśli w danym momencie nie wiedział, jakiej może być wartości. Ponadto tłumaczenie S. P. (1) do P., że nic nie wie na temat aparatu i że może aparat zabrał J. D. należy uznać za niewiarygodne, gdyż okoliczności zaboru wskazują, że obaj oskarżeni mieli zamiar zaspokoić ich należności wobec pokrzywdzonej, więc S. P. (1) obejmował swoim sprawstwem, swoim zamiarem zabór tego aparatu.

Natomiast nie można zgodzić się z ustaleniem Sądu I instancji odnośnie zamiaru przywłaszczenia pozostałych rzeczy, dokumentów i karty bankomatowych ujętych w przypisanym S. P. (1) czynie.

Po pierwsze odnośnie ustalenia, co oskarżony zabrał oprócz aparatu stwierdzić należy, co następuje. W wyroku Sąd ustalił, że S. P. (1) oprócz samochodu dokonał zaboru rzeczy znajdujących się w tym pojeździe stanowiących własność G. J., a to: aparatu tlenowego o nazwie F. (...) o wartości 3542 złotych, dowodu osobistego na nazwisko G. J., kart bankomatowych Banku (...) S.A., (...), (...), pieczętki firmy (...), telefonu komórkowego marki S. i innych drobniejszych rzeczy, wskazując ogólną sumę strat G. J. na kwotę 4200 zł. W uzasadnieniu Sąd natomiast wskazał, że oskarżony zabrał m.in. pieniądze w kwocie 700 zł. Jednak wartości rzeczy wskazane w sentencji wyroku oznaczają, że po odjęciu od kwoty ogólnej 4200 zł wartości aparatu tlenowego, pozostałe wymienione przedmioty, a więc telefon i „drobniejsze rzeczy” były warte 658 zł. Sąd więc ewidentnie w ślad za treścią zarzutu z aktu oskarżenia nie przyjął w

przypisanym czynie pieniędzy w kwocie 700 zł i ujmowanie tych pieniędzy w uzasadnieniu pisemnym wyroku Sądu Rejonowego wśród „drobniejszych rzeczy” jest nielogiczne i sprzeczne z sentencją orzeczenia.

Po drugie biorąc pod uwagę okoliczności, że: dowód osobisty na nazwisko G. J., karty bankomatowe Banku (...) S.A., (...), (...), pieczętki firmy (...), telefon komórkowy marki S. i inne drobniejsze rzeczy oskarżony po wyjęciu z samochodu, natychmiast po przybyciu policjantów wydał, w przeciwieństwie do aparatu tlenowego nie ukrył tych rzeczy, dokumentów i kart, nie próbował w międzyczasie posłużyć się nimi - stwierdzić należy, że brak jest przekonujących dowodów świadczących o zamiarze zaboru tych rzeczy, dokumentów i kart przez S. P. (1), a zamiaru tego nie można domniemywać.

Dlatego Sąd wyeliminował z opisu czynu zabór tych dokumentów, kart i przedmiotów i przyjmując, że oskarżony zabrał w celu przywłaszczenia samochód i aparat tlenowy, zmienił stosownie kwalifikację prawną czynu na art. 278 § 1 kk. Za tak kwalifikowany czyn na podstawie art. 278 § 1 kk przy zastosowaniu art. 37a kk Sąd skazał S. P. (1) na karę grzywny w wymiarze 300 (trzystu) stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych. Sąd zmienił podstawę i wymiar kary uważając, że poprzednio obowiązujące przepisy kodeksu karnego nie są względniejsze dla oskarżonego, a zatem zgodnie z dyspozycją art. 4 §1 kk należy stosować przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od 1.07.2015r. i zgodnie z normą art. 58 §1 kk w aktualnym brzmieniu uznać należy, że wystarczającym jest orzeczenie wobec S. P. (1) kary grzywny, przy czym jej wymiar uwzględnia okoliczność nielegalnego dochodzenia przez oskarżonego zaspokojenia swoich roszczeń, bezzwłocznego wydania Policji samochodu, uwzględniając jednak, że w znacznej części oskarżony nie zwrócił zagarniętego mienia – aparatu tlenowego. Określając wysokość stawki Sąd miał na względzie sytuację materialną oskarżonego. Orzeczonej kary grzywny powinna stanowić przestrożę dla oskarżonego oraz w wymiarze ogólnoprewencyjnym, wskazując, że w taki sposób swoich należności dochodzić nie należy.

W konsekwencji Sąd uchylił pkt II i III i VII zaskarżonego wyroku wobec zmiany kary zasadniczej na karę grzywny.

Mając na uwadze prawidłowe ustalenie przez Sąd, że M. D. sprzedała samochód marki C. (...) o nr rej. (...) P. D. Sąd Rejonowy był uprawniony do orzeczenia na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrotu pojazdu na rzecz pokrzywdzonej, jako osoby uprawnionej do władania nim. Postulowane przez obrońcę odesłanie stron na drogę procesu cywilnego i złożenie rzeczy do depozytu požądane byłoby tylko wtedy, gdyby istniały wątpliwości, komu wydać zatrzymaną rzecz i gdyby nie było dostatecznych danych do niezwłocznego rozstrzygnięcia. Tymczasem ustalenie kwestii własności samochodu przez Sąd jest stanowcze i umożliwiło wydanie rozstrzygnięcia o zwrocie samochodu właścicielce.

Natomiast uwzględniając część apelacji obrońcy w odniesieniu do M. D. oraz uwzględniając apelację Prokuratora w doniesieniu do J. D. Sąd uchylił wyrok w części dotyczącej tych oskarżonych i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Zauważyć bowiem należy, że Sąd rozpoznając sprawę tych oskarżonych, którym postawiono zarzut działania wspólnie i w porozumieniu nie zbadał należycie roli J. D. w wyłudzeniu poświadczenia nieprawdy przez funkcjonariusza publicznego. Zgodzić się należy ze stwierdzeniem, że to M. D. podpisała oświadczenie o zagubieniu dokumentów, ale nie przekreśla to konieczności zbadania udziału J. D. w sporządzeniu tego oświadczenia i przedstawieniu takiego oświadczenia w Urzędzie, w tym konieczności zbadania świadomości M. D., że podpisując oświadczenie stwierdza nieprawdę, a w przypadku przyjęcia jej sprawstwa, wypowiedzenia się co ewentualnej formie zjawiskowej współdziałania w tym zakresie z J. D..

Rację ma Prokurator, że zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności dowody wskazujące, iż J. D. brał udział bezpośrednio w spotkaniu w sprawie kupna samochodu marki C. (...) własności jego żony i odbierał pieniądze od G. J. wskazuje na fakt, iż J. D. zajmował się sprawami samochodu swej żony, uczestniczył w spisaniu umowy najmu tego samochodu jak i w spisaniu umowy kupna sprzedaży tego samochodu, sam prosił również o nie przerejestrowanie samochodu, załatwiał ubezpieczenie pojazdu, zdecydował o ponownej sprzedaży samochodu oskarżonemu S. P. (1). J. D. składając wyjaśnienia przed Sądem na pytanie Prokuratora podał, że mógł sobie pomylić, kiedy złożył oświadczenie o zaginięciu dokumentów, co może świadczyć o tym, że brał udział składaniu takiego oświadczenia, oczywiście nie

poprzez jego podpisanie, ale fizyczne przedłożenie w urzędzie celem uzyskania wystawienia dowodu rejestracyjnego na S. P. (1). Zauważyć przy tym należy, że oskarżony J. pomimo podjęcia decyzji o składaniu wyjaśnień i odpowiedzi na pytania stron i sądu, nie został przepytany na te okoliczności w sposób który wyczerpywałby potrzebę dążenia do ustalenia okoliczności zarzucanego jemu i jego żonie czynu. Zatem uniewinnienie oskarżonego J. D. od zarzutu popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 272 k.k., oraz skazanie M. D. za czyn z art. 272 kk uznając, że była ona jedynym sprawcą czynu jest przedwczesne, oraz nie uwzględnia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Zarówno zatem sprawa J. D., jak i M. D. powinna być ponownie rozpoznana przez Sąd I instancji, który powinien przesłuchać oskarżonych i w razie skorzystania przez nich z prawa do składania wyjaśnień przepytac ich na okoliczności złożenia oświadczenia w urzędzie i uzyskania dowodu rejestracyjnego, powinien przesłuchać w charakterze świadka S. P. (1), w zależności od wyników tych przesłuchań powinien rozważyć konieczność uzyskania z (...) komunikacji dokumentów dotyczących tego, kto ze strony państwa D. załatwiał sprawy dotyczące wydania nowego dowodu rejestracyjnego. Niewykluczone w zależności od wyniku powyższych czynności, że koniecznym będzie w tym przypadku również sięgnięcie po dowód z zeznań urzędnika, który obsługiwał przedmiotową sprawę, po uprzednim ustaleniu jego danych. Przeprowadzenie ponowne postępowania w tym zakresie może doprowadzić nie tylko do odmiennych wniosków w zakresie możliwości przypisania czynu J. D., ale w razie stwierdzenia współdziałania tego oskarżonego z M. D. może doprowadzić do ustaleń korzystnych dla niej w zakresie jej roli w przestępstwie. Stąd też uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania dotyczy nie tylko części dotyczącej J. D. ale i M. D.- po rozpatrzeniu apelacji na jej korzyść.

Podstawą orzeczenia Sądu Okręgowego były przepisy art. 437§1 i 2 kpk.

W części dotyczącej rozstrzygnięcia kończącego postępowanie wobec S. P. (1) Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za obie instancje stosując art. 627 kpk, 633 kpk, 634 kpk, art. 3 ust. 1 i art.10 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych.

Koszty wg zasad słuszności przypadające od oskarżonego S. P. (1) to:

- 1/3 kosztów opinii z zakresu badania podpisu oskarżonej D. dotyczącej w istocie sprawy wszystkich oskarżonych - 212,66 zł,
- opłata za uzyskanie karty karnej oskarżonego - to 20 zł,
- 1/3 ryczałtów za doręczenia w post przygotowawczym i przed Sądem I instancji - 13.33 zł,
- 1/3 ryczałtu za doręczenia w postępowaniu odwoławczym - 6,66 zł,
- opłata od orzeczonej grzywny – 10 % jej wysokości – 300 zł.

SSO Anna Romańska SSO Marzena Ossolińska-Płes SSO Grażyna Artymiak